

Пета национална конференция „Актуални проблеми на застраховането и осигуряването“ - Свищов'2006

ВЪЗЛОВИ ВЪПРОСИ НА ЗАСТРАХОВАНЕТО И НА ГЕНСИОННОТО И ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ НЕ ТЪРПЯТ ОТЛАГАНЕ

(Продължава от стр. 4)

Посланието на промените в контекста на конвергенцията е: „Силно застраховане и осигуряване - за сила Европа“, реализиран чрез новите изисквания на 21-и век към човешкия капитал-солидни, професионални и социални компетенции; концептуално, аналитично, критично мислене; работа в екип и желание за обучение през целия живот; постигане на конкретни, измерими резултати, ориентирани към клиентите; езикова и компютърна комуникативност. Актуалното знание, модерното мислене и усътът към иновациите формират новия тип взаимоотношения в нова Европа с капацитет да се работи в транснационална среда с усъвършенствани системи за продажба на застрахователни и осигурителни продукти, ориентирани към различните потребители.

Убеден съм, че успехът на компаниите все повече ще се измерва по това доколко се социализират, хуманизират и допринасят за развитието на обществото, доколко управлениските функции съдържат в себе си етиката и систематичното съобразяване с моралните фактори и отговорности. Реакцията на застрахователните и осигурителните пазари към тези фактори потвърждава икономическото им измерение. Това ще рече - нарастващи инвестиции в човешкия капитал, създаване на вътрешнобраншови стандарти за професионална квалификация, прилагането на вътрешни тренинги и кариерно развитие чрез маstryрските и докторските академични програми. В годините, през които имах честта и отговорността да бъда ректор, възприемах като свое призвание дългосрочното академично партньорство на висшето училище с бизнеса, разширяването на наблюдението и участието на бизнес структурите в учебно-образователния процес, формирането на мотивация за стажантски практики чрез разработването в компаниите на програми и проекти за работа със студентите.

Симбиозата „висше училище - бизнес“ е верният път за реализиране на европейската концепция „добра кариера - добър живот“.

За преодоляване на задълбочаващата се пропаст между образованието и изискванията на практиката нашето висше училище би подкрепило инициативата за партньорство с бизнеса в познанието. Уважаеми колеги, надявам се в рамките на настоящия форум да дискутираме посоката на взаимодействие и сътрудничество между нас, паралелно с ценостите и идентичността на застрахователния и осигурителния бизнес, изтъкна г-н Павлов, преди да обяви конференцията за открита.

В своето приветствие г-н Бисер Петков - заместник-председател на КФН, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“, изрази благодарността на своите колеги от комисията и от БАДДПО, че организаторите са включили като самостоятелна секция темата за социалното осигуряване. Г-н Петков характеризира тази област като динамично развиваща се. Той запозна аудиторията с някои от предизвикателствата, които стоят пред допълнителното пенсионно осигуряване в процеса присъединяване на България към ЕС. (Резюме от доклада на г-н Петков ще ви предложим в следващ брой на Вестника).

С кратко приветствие към участниците в конференцията се обрна и г-жа Ралица Агайн.

Ралица Агайн - заместник-председател на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“. Г-жа Агайн благодари на организаторите и спешно на СА „Д. А. Ценов“ за поканата, гостоприемството и възможността представители на застрахователния надзор да бъдат включени в работата на форума. Тя подчертала, че представителите на надзора са подготвили доклад, посветен на най-актуалните теми в застраховането - теми, които засягат работата на застрахователите, посредниците и потребителите. Може би на моменти докладите биха могли да прозвучат в известна степен провокативно, но върваме, че така ще допринесат за една по-интензивна дискусия върху темите, които смятаме за особено важни, обобщи г-жа Агайн.

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
Снимки ГЕОРГИ ДЕРМЕНДЖИЕВ

(Следва)

Николай Петков - началник на отдел „Регулаторна политика“
в Дирекция „Регулаторна политика и анализи“
в Управление „Застрахователен надзор“ на КФН

ОБЗОР ВЪРХУ ГОТОВНОСТТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР ЗА ПРИЛАГАНЕ НА КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

(Продължава от стр. 4)

вестна загриженост по този показател. Това наблюдение от своя страна е предпоставка за засилено внимание от страна на надзора към спазване на изискванията за граница на платежоспособност и гаранционен капитал, които бяха увеличени с новоприетия закон. Към настоящия момент няма индикации, че увеличените изисквания към капитала и собствените средства на застрахователите няма да бъдат спазени. Налице е и достатъчен срок до края на настоящата година за привеждане в съответствие с изискванията за увеличаване на минималния гаранционен капитал.

На следващо място, по моя преценка е полезно да се обсъди готовността на пазара за новите отговорности, които КЗ възложи върху структурите на самите застрахователи и върху други лица извън системата на държавни органи. С КЗ за първи път бяха уредени изисквания към корпоративното управление, вътрешния контрол, избягването на конфликта на интереси и отговорния акционер. Бяха преувеличени и развити изискванията към независимия одит на застрахователите. С тази уредба се поставят основите за премирането от така наречената „конвойна система“ (при която надзорната власт е съсредоточена в ръцете на държавната институция и тя по правило се намесва във всички аспекти на дейността на стопанските субекти, за да установи спазването на законовите изисквания) към система на отговорност, споделена с органите на управлението на дружеството, с отделни категории независими професионалисти, като одиторите и независимите акционери, които заедно с държавните институции позволяват надзорът да се осъществява с много по-ниска степен на не-нужно вмешателство в търговската дейност. В тази област от прилагането на кодекса предстои разработването на редица подзаконови нормативни актове,

както и на вътрешни актове на застрахователите, които ще покажат в най-голяма степен готовността на пазара да отговори на увеличените изисквания за пазарно отговорно поведение. За съжаление още в работата по проекта на КЗ стана ясно, че фигуранта на отговорния акционер не може да бъде независима. Това беше ясно декларирано от Българското акционерско дружество с аргумента за недостатъчен обем на пазара, който да мотивира създаване на гилдия от акционери, които не са постоянно ангажирани с определен застраховател. Посоченото е съществен недостатък, който се отчита и предполага търсенето на адекватно решение. Предвиденият изпит за придобиване на акционерска правоспособност има за цел да допринесе за създаване на професията на отговорния правоспособен акционер. По отношение на другите изисквания в тази сфера няма обективни пречки за неизпълнение на поставените от закона изисквания.

От особена важност е готовността на пазара да се справи с изискванията към информационната система, които кодексът поставя. Безспорна е необходимостта от съвременни, всеобхватни и продуктивни информационни системи, които да обезпечат както управлението на застрахователите, така и надзорната дейност. Също така не съществуват никакви обективни пречки за тяхното въвеждане и становището на надзора, изразявано многократно в дискусиите по съгласуване на кодекса, е, че всяка в аргументи за непосилност на разходите за тяхното въвеждане са несъстоятелни и неприемливи за индустрия, претендираща за водещо място в националното стопанство.

На последно, но не и по важност, място следва да се обсъди въпросът дава ли си сметка застрахователният пазар за взаимоотношенията с надзора, които следват от новоприетия кодекс. Последните случаи на отнемане на издадени

разрешения от миналата 2005 г. за пореден път потвърдиха важността на коректността, пълнотата и точността на подаваната към институцията информация. Готовността за такова равнище на разкриване на информация е в пряка връзка с готовността на пазара да приложи кодекса в аспектите, разгледани по-горе. Правилното пазарно поведение, основано на добре акционерски мотивирана ценова политика, осъществявано в условията на ефективно управление на предприятието и при добре действащ вътрешен контрол и независим одиторски и акционерски надзор, обхванато от ефективна информационна система, има целия потенциал да обуслови нормални и безпроблемни взаимоотношения с надзорната институция, които няма да се отразят на ефективността на търговската дейност.

Текущата 2006 г. ще даде отговор на много от поставените по-горе въпроси. Преходните и заключителни разпоредби на КЗ поставиха срокове, в рамките на които дейността на поднадзорните лица следва да се приведе в съответствие с неговите изисквания. Някои от тези срокове вече изтекоха, като например сроковете за привеждане в съответствие на дейността на застрахователните брокери. Нашите наблюдения показват, че, с отделни изключения, новите изисквания не поставят пречки за пререгистрацията на застрахователните брокери и че те в своето преобладаващо мнозинство ще успеят да отговорят на изискванията на кодекса. *Nag 70 на сто от застрахователните брокери подадоха заявления за регистрация.*

В края на този ме-

сец изтича и срокът за приемане и представяне на правилата за уреждане на процедури по разглеждане на застрахователните претенции, които ще покажат готовността на застрахователите за открыто и потребителски ориентирано поведение. Към настоящия момент няма подадени такива правила от застрахователите. В края на годината изтича срокът за представяне на актуализираните програми за дейността на застрахователите и на вътрешните правила за организациите на службата за вътрешен контрол, за разкриване и избягване на конфликт на интереси, за организацията на информационната система и процедурите във връзка с документооборота и счетоводната отчетност, както и цялостното привеждане на дейността с останалите изисквания на КЗ.

Безспорно най-голямото предизвикателство представлява планираният процес по прелицензиране на застрахователите по отношение на вид застраховка „Всяка отговорност за времето при използването на сухопътни моторни превозни средства“. Тази процедура ще покаже изцяло готовността на застрахователите да се ориентират в новата нормативна среда, да представят съдържателна програма, която ще разкрие истинските параметри и цели на дейността им по този вид застраховка, както и на средствата за тяхното постигане. В процедурата ще се установи концепцията за ценообразуване посредством представяне на застрахователната тарифа и акционерската обосновка към нея. За сведение, към настоящия момент е налице само едно заявление за прелицензиране.

В заключение следва да се отбележи, че КЗ като нов етап в развитието на застрахователното законодателство на страната следва да се разглежда в своята динамика. В самия него са заложени механизми за актуализиране на редица финансови показатели. Наред с това като част от законодателството на бъдеща държава членка на ЕС кодексът ще трябва да отразява постоянно развиващото се европейско право в областта на застраховането и ще поставя нови предизвикателства към българския застрахователен пазар.

на форума. Тя подчертала, че представителите на надзора са подготвили доклад, посветен на най-актуалните теми в застраховането - теми, които засягат работата на застрахователите, посредниците и потребителите. Може би на моменти докладите биха могли да прозвучат в известна степен провокативно, но върваме, че така ще допринесат за една по-интензивна дискусия върху темите, които смятаме за особено важни, обобщи г-жа Агайн.

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
Снимки ГЕОРГИ ДЕРМЕНДЖИЕВ

(Следва)